

ปัญหาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร¹

ณฐมน ศิริมงคล²

การดำเนินการกิจต่าง ๆ ในการให้บริการด้านสาธารณะ ด้านอุปโภคบริโภค การบำบัดทุกข์ หรือ การบำรุงสุข หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม การตอบสนองตามความต้องการของประชาชนหรือของสังคมนั้น ทั้งในรูปของการทำสัญญาต่างๆ ซึ่งเรียกว่าสัญญาทางปกครอง หรือสัญญาอื่นๆก็ดี เพื่อให้การดำเนินการกิจของรัฐบรรลุผลสำเร็จ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นหน้าที่ของรัฐ โดยมีฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินการต่างๆให้สำเร็จ ซึ่งกฎหมายอันเป็นที่มาของหน้าที่ของฝ่ายปกครองนั้น อาจมีได้หลายลักษณะ โดยสามารถที่จะพิจารณาได้จากลักษณะของหน้าที่ตามกฎหมายโดยแบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ หน้าที่ที่มีลักษณะเป็นการทั่วไป ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดหน้าที่ให้แก่ ฝ่ายปกครอง ในลักษณะทั่วไปโดยมิได้บัญญัติรายละเอียด ขั้นตอนหรือวิธีการ รวมทั้งสิ่งที่ ฝ่ายปกครองจะต้องปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน และหน้าที่ที่มีลักษณะเป็นการเฉพาะเรื่อง ซึ่งเป็นกรณีที่ กฎหมายได้กำหนดหน้าที่ให้แก่ฝ่ายปกครองให้ต้องปฏิบัติเป็นการเฉพาะเจาะจง

นอกจากนี้ หน้าที่ของฝ่ายปกครองยังสามารถพิจารณาได้จากการกำหนดระยะเวลา ในการปฏิบัติหน้าที่ของกฎหมาย ซึ่งอาจจำแนกออกเป็นสองประเภท คือ การปฏิบัติหน้าที่โดยกฎหมาย กำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ฝ่ายปกครองมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการกำหนดระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือน หรือปีก็ได้ และการปฏิบัติหน้าที่โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมาย กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองไว้กว้างๆ โดยการใช้อ้อยคำ ที่แสดงถึงความเร่งด่วนที่

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการละเลยหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ศิริสมบุญเวช และรองศาสตราจารย์จุพร วงศ์ทองสรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต(ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แตกต่างกันออกไป และหมายรวมถึงกรณีที่ถูกหมายกำหนดให้หน้าที่ของฝ่ายปกครองริเริ่มโดยการยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอโดยเอกชนหรือฝ่ายปกครองอื่นด้วย

การที่ให้ฝ่ายปกครองต้องปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดนั้น หากฝ่ายปกครองเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด หรือกรณีที่ถูกหมายมิได้กำหนดระยะเวลาไว้ อย่างชัดเจน หากฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่โดยใช้เวลานานกว่าปกติวิสัยที่จะพึงใช้กันย่อมถือได้ว่า ฝ่ายปกครองได้งดเว้นการกระทำอันเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ซึ่งผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการที่ฝ่ายปกครองละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติ หน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรนั้นย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องเป็นคดีพิพาทต่อศาลปกครองได้ ซึ่งในตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

ในการฟ้องคดีปกครองต่อศาลปกครองนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการฟ้องคดีตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ ซึ่งการฟ้องคดี มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีดังนี้

การเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามเงื่อนไขที่กฎหมายได้วางหลักไว้ กล่าวคือ โดยผู้ฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในข้อพิพาทที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีจะต้องมีความสัมพันธ์กับเหตุที่นำมาฟ้อง และผู้ที่ได้รับผลกระทบกระเทือนหรือได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้เนื่องมาจากการงดเว้นการกระทำของฝ่ายปกครอง และการแก้ไข หรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายนั้นต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา 72 ทั้งนี้ ตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ในการฟ้องคดีตามหลักที่กฎหมายตามที่มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้อง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนด เก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากฝ่ายปกครอง หรือได้รับแต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็น คำชี้แจงที่ไม่มี เหตุผลแล้วแต่กรณี โดยต้องยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อ ฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

จากการศึกษาถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการฟ้องคดีในประการต่างๆ ตามที่มาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2542 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษา ดังต่อไปนี้

ปัญหาประเด็นแรก เกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีต้องมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ในประเด็นในเรื่องการยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครอง ก่อนนำคดีพิพาทมาฟ้องต่อศาลปกครองนี้สามารถแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีแรก เมื่อกฎหมายกำหนดหน้าที่ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งส่วนใหญ่กฎหมาย กำหนดให้การริเริ่มหน้าที่ของฝ่ายปกครองเกิดจากการที่เอกชนหรือฝ่ายปกครองอื่นยื่นคำขอหรือมี หนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนั้น ศาลปกครองสูงสุดมีแนวคำวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีที่ไม่ได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลนั้นตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2542 ผู้ฟ้องคดี ย่อมมิใช่ผู้เดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณา คดีปกครอง พ.ศ. 2542 และกรณียังไม่มีกระทำการหรือภาระหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี หรือยังไม่อาจถือได้ว่ามีข้อพิพาทหรือข้อ โต้แย้งเกิดขึ้น

กรณีที่สอง เมื่อกฎหมายกำหนดหน้าที่ของฝ่ายปกครองไว้เป็นการทั่วไป หรือมิไม่ได้กำหนดให้หน้าที่ของฝ่ายปกครองริเริ่มจากการยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอของเอกชน หรือฝ่ายปกครองอื่น โดยฝ่ายปกครองสามารถริเริ่มหน้าที่ได้ด้วยตนเองนั้น ศาลปกครองสูงสุด มีแนวคำวินิจฉัยและความเห็นที่แตกต่างกันแบ่งออกได้เป็น 2 แนวทาง

แนวทางที่แรก ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นคำขอ หรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ฝ่ายปกครองได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายก่อนที่จะนำคดี มาฟ้องต่อศาล การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองย่อมไม่อาจถือได้ว่า มีข้อพิพาทหรือข้อ โต้แย้งเกิดขึ้น

แนวทางที่สอง เป็นกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอหรือหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลในทุกกรณี การที่ผู้ฟ้องคดีต้องยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่นั้นใช้เฉพาะกับกรณีที่ฝ่ายปกครองมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่อาจริเริ่มหน้าที่ด้วยตนเองได้ แต่หากกรณีที่ฝ่ายปกครองจะปฏิบัติ

หน้าที่ตามกฎหมายสามารถเริ่มหน้าที่ได้ด้วยตนเอง กฎหมายกำหนดหน้าที่ไว้เป็นการทั่วไปย่อมไม่จำเป็นต้องมีการยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอแต่อย่างใด

แนวทางที่สอง จัดหน่วยงานทางปกครองและผู้มีความรู้เกี่ยวกับการฟ้องคดีทางปกครองลงให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในแต่ละสัปดาห์ ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำคดีมาฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยหรือการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า เพื่อประเมินลักษณะที่มาของหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครอง เพื่อแนะนำขั้นตอนการใช้สิทธิทางศาลได้อย่างถูกต้อง และอาจเป็นตัวกลางในการประสานกรณีพิพาทนั้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหากปัญหานั้นได้รับการเยียวยาที่เหมาะสมอาจช่วยลดคดีที่ฟ้องสู่ศาลอีกด้วย

ปัญหาประเด็นที่สองเกี่ยวกับการนับระยะเวลาการฟ้องคดีของศาลปกครองสูงสุดที่แตกต่างกันและไม่มีความแน่นอน

การกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองไว้เป็นการแน่นอนและชัดเจน ซึ่งหากฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวมาแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลภายใน กำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ฝ่ายปกครองต้องดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งกรณีนี้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการฟ้องคดี แต่สำหรับกรณีที่กฎหมายกำหนดหน้าที่ให้แก่ ฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ โดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน และกรณีที่ กฎหมายมิได้กำหนดให้การเริ่มหน้าที่ของฝ่ายปกครองเกิดจากการยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อ ฝ่ายปกครอง และกรณีที่กฎหมายกำหนดหน้าที่ของฝ่ายปกครองไว้เป็นการทั่วไป ซึ่งศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนด เก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองและ ไม่ได้รับคำชี้แจง หรือ ได้รับ แต่เห็นว่าเป็นคำชี้แจงที่ไม่มีเหตุผลนั้น คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดมีการวางบรรทัดฐานในเรื่องนี้ ไม่ชัดเจนและมีความแตกต่างกัน

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการนับระยะเวลาการฟ้องคดีที่แตกต่างกันและไม่มีความแน่นอน แม้ว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีแนวคำวินิจฉัย โดยถือเอาวันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองเป็นระยะเวลาเริ่มต้นในการ นับระยะเวลาการฟ้องคดีก็ตาม แต่ในบางกรณีศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยให้การยื่นฟ้องคดีพิพาท ดังกล่าวผู้ฟ้องคดีต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ซึ่งเป็น การยึดถือวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ ล่าช้าเกินสมควรอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีเป็นสำคัญ

ปัญหาประเด็นที่สาม การนับระยะเวลาการฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองหลายครั้ง หรือกรณีฝ่ายปกครองมีหนังสือชี้แจงหลายครั้ง

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการนับระยะเวลาการฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองหลายครั้ง หรือกรณีฝ่ายปกครองมีหนังสือชี้แจงหลายครั้ง ในกรณีนี้ ศาลปกครองสูงสุดมีแนวคำวินิจฉัยให้ถือเอา วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอในครั้งสุดท้ายเป็นระยะเวลาเริ่มต้นในการนับระยะเวลา การฟ้องคดี แต่ในบางกรณีมีการวินิจฉัยให้ถือเอาวันที่ฝ่ายปกครองได้รับคำขอหรือหนังสือร้องขอเป็น ระยะเวลาเริ่มต้นในการนับระยะเวลาการฟ้องคดี นอกจากนี้ หากปรากฏว่าฝ่ายปกครองได้มีหนังสือ ชี้แจงไปยังผู้ฟ้องคดีหลายครั้ง ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ให้ถือว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบผล การพิจารณาหรือหนังสือชี้แจงครั้งสุดท้ายนั้นเป็นวันที่เหตุแห่งการฟ้องคดีเกิดขึ้น ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า กรณีผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอหรือมีหนังสือร้องขอต่อฝ่ายปกครองหลายครั้งหรือฝ่ายปกครองมีหนังสือชี้แจงหลายครั้งดังกล่าวนี้ศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยไปหลายแนวทาง ซึ่งย่อมทำให้เกิดปัญหา ความไม่แน่นอนในเรื่องการนับระยะเวลาการฟ้องคดีว่าจะถือเอาวันใดเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลา การฟ้องคดี

แนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปรับแก้ตัวบทให้ชัดเจนในเรื่องขั้นตอนการร้องขอต่อศาลปกครองก่อนนำคดีมาฟ้องต่อศาลนั้น โดยแบ่งแยก ตามอำนาจหน้าที่ตามลักษณะงานของฝ่ายปกครองให้ชัดเจน กล่าวคือกรณี ที่อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานปกครองเป็นลักษณะเฉพาะกล่าวคือจะเกิดหน้าที่ปกครองได้ต้องมีการร้องขอ จากเอกชนหรือหน่วยงานทางปกครองก่อน จึงเกิดหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครองขึ้น หากเกิดกรณีพิพาทต้องมีคำร้องขอต่อฝ่ายปกครองให้กระทำการใดๆก่อน จึงจะมีสิทธิในการฟ้องศาล ส่วนหากเป็นกรณีที่ฝ่ายปกครองมีหน้าที่ทั่วไป สามารถริเริ่มกระทำการใดๆได้ด้วยตนเองไม่ต้องมีการร้องขอจากเอกชนหรือหน่วยงานปกครองอื่น ก็ไม่จำเป็นต้องมีการร้องขอต่อหน่วยงานปกครองนั้นให้ต้องกระทำการใดๆก่อนก็เกิดสิทธิในการนำกรณีพิพาทนั้นมาฟ้องสู่ศาลได้

2. หากกฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายปกครองไว้อย่างชัดเจน หรือกำหนดเพียงขอบเขตด้านระยะเวลาในการดำเนินการไว้โดยการระบุระยะเวลาด้วยการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกัน เช่น “โดยด่วน” โดยเร็ว” เป็นต้น ซึ่งกรณีนี้ได้หมายความว่าฝ่ายปกครองจะอาศัยโอกาสโดยการใช้ดุลพินิจ ในการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ระยะเวลาตามอำเภอใจอันมีผลทำให้เป็นระยะเวลาที่ไม่เหมาะสมหรือเป็น การใช้ระยะเวลายาวนานเกินไป ดังนั้น จึงเห็นควรให้ฝ่ายปกครองปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้แล้วเสร็จ ภายใน

ระยะเวลาอันสมควร โดยฝ่ายปกครองต้องใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจกำหนดเหมือนในฝรั่งเศส เมื่อพ้น 2 เดือนจากคำร้องขอ เกิดสิทธิในการนำคดีฟ้องสู่ศาลได้

3. แก้ไขตัวบทให้มีความชัดเจน ในเรื่องจุดเริ่มต้นระยะเวลาในการฟ้องคดี ในการเกิดสิทธิในการนำคดีฟ้องสู่ศาลในแต่ละกรณี โดยแยกให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งผู้จะใช้สิทธิฟ้องคดีสู่ศาล และผู้ปรับใช้กฎหมาย เช่น หากมีทั้งคำร้องขอ และมีกรณีหนังสือชี้แจง หรือรู้เหตุแห่งการละเลย

4. เพิ่มเติมตัวบทกฎหมายในกรณีมีการยื่นคำขอต่อหน่วยงานปกครองหลายครั้ง โดยกำหนดให้การยื่นขอต่อหน่วยงานปกครองครั้งสุดท้ายเป็นตัวเริ่มในการนับระยะ หรือจุดเวลาเริ่มสิทธิในการฟ้องคดีสู่ศาล กำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนในบทบัญญัติ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ใช้กฎหมายและเป็นเกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมายและเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ใช้สิทธิทางศาล

5. ออกข้อระเบียบเบื้องต้นเกี่ยวกับการยื่นฟ้องเฉพาะกรณีการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายหรือ การปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรของฝ่ายปกครองอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี ในลักษณะเป็นกฎหมายลูกเพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการฟ้องคดีในลักษณะดังกล่าวนี้ กล่าวคือจุดเริ่มในการนับระยะเวลาฟ้องคดี กรณี มีคำร้องหลายครั้ง หรือมีหนังสือชี้แจงหลายครั้ง จะกำหนดจุดเริ่มสิทธิในการนำคดีมาฟ้องที่ชัดเจน โดยมีการตราไว้ในตัวบท เพื่อให้เกิดความชัดเจนทั้งต่อผู้ที่จะใช้สิทธิทางศาลและต่อผู้ใช้กฎหมายด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความชอบด้วยกฎหมายอย่างแท้จริง

6. จัดเจ้าหน้าที่หน่วยงานปกครองหรือ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับการฟ้องคดีทางปกครองลงให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการนำคดีมาฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเลยหรือการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า เพื่อประเมินลักษณะที่มาของหน้าที่ของหน่วยงานทางปกครอง เพื่อแนะนำขั้นตอนการใช้สิทธิทางศาลได้อย่างถูกต้อง และอาจเป็นตัวกลางในการประสานกรณีพิพาทนั้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากปัญหานั้นได้รับการเยียวยาที่เหมาะสมอาจช่วยลดคดีที่ฟ้องสู่ศาลอีกด้วยและถือเป็นการบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน

เอกสารอ้างอิง

กมลชัย รัตนสกววงศ์.หลักกฎหมายเยอรมัน.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์นิติธรรม2537.

กำชัย จงจักรพันธ์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยระยะเวลาและอายุความ.

พิมพ์ครั้งที่ 9.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

ชาญชัย แสวงศักดิ์.คำอธิบายกฎหมายปกครอง.พิมพ์ครั้งที่ 19.กรุงเทพมหานคร:วิญญูชน, 2556.

ณัฐ สันตสว่าง และ จิตติพร ลิ้มแหลมทอง.เอกสารประกอบการบรรยายกฎหมายปกครองชั้นสูง.

กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยรามคำแหง,2562.

ฤทัย หงส์ศิริ.คำสั่งทางปกครอง .คู่มือการศึกษากฎหมายปกครอง.กรุงเทพมหานคร:

สำนักอบรมศึกษาแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2539.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์.กฎหมายปกครอง ภาคทั่วไป1.พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี:นิติราษฎร์,

2554.

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง.กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544.

ศักดิ์ สนองชาติ . คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ . กรุงเทพมหานคร:

นิติบรรณการ,2539.

อำพน เจริญชินวัตร .ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการฟ้องและการดำเนินคดีในศาลปกครอง.

พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์นิติธรรม,2545.

จันทจิรา เอี่ยมมยุรา. “วิสาหกิจมหาชน(รัฐวิสาหกิจ)ในกฎหมายไทย:ศึกษาเชิง

ประวัติศาสตร์และเชิงวิเคราะห์ข้อความคิด.”วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.